

EDUCACIÓ FÍSICA

1. Presentació.

La matèria d'Educació Física de Batxillerat està dissenyada amb el propòsit de promoure un desenvolupament integral de l'alumnat. Una correcta alfabetització motora ajudarà l'alumnat a desenvolupar les habilitats psicosocials, programar estratègies i adquirir els coneixements, actituds i conductes ètiques necessàries per a gestionar adequadament la seua salut i benestar. Amb caràcter general, s'ha d'entendre que l'adquisició de les competències específiques en Educació Física està vinculada a la consecució i desenvolupament de les competències clau incloses en el perfil de sortida de l'alumnat i a l'assoliment dels objectius generals del Batxillerat. L'Educació Física en Batxillerat contribueix a la transmissió i posada en pràctica de valors relacionats amb l'equitat, la llibertat personal, la tolerància, la responsabilitat i la ciutadania democràtica. Així mateix, es reforcen valors i sabers educatius inclosos en la LOMLOE com l'esforç individual, la motivació de l'alumnat, la igualtat de drets i l'educació afectivosexual, l'esperit crític i la contribució a la sostenibilitat ambiental, social i econòmica. Tots aquests valors i sabers són també objecte d'atenció en les altres matèries del currículum en un treball interdisciplinari que permet a l'alumnat assolir el seu potencial i portar una vida activa i saludable.

L'Educació Física compleix amb els objectius del Batxillerat que marca la LOMLOE, especialment aquells relacionats amb afavorir el desenvolupament personal i social i el desenvolupament de la sensibilitat artística, la salut i la relació amb l'entorn. Destaca directament l'objectiu "Utilitzar l'Educació Física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Afermar els hàbits d'activitats físicoesportives per afavorir el benestar físic i mental".

L'augment de l'adopció d'un estil de vida sedentari, incloent-hi tant els mitjans de transport amb carburants o qualsevol mitjà de desplaçament elèctric, l'accés a multitud de serveis sense necessitat de traslladar-se, i l'augment de continguts d'oci passiu, genera una autèntica xarxa de pressió social que afavoreix i reforça aquest sedentarisme. A més a més, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) assenyala l'obesitat com una malaltia que afecta cada vegada més a persones joves, recomanant l'exercici físic pausat i programat i una educació nutricional com a mitjans essencials per a lluitar contra aquesta malaltia que ha esdevingut una pandèmia. La matèria d'Educació Física juga un paper fonamental en la lluita per la salut mental juntament amb la millora del benestar psicològic i un millor autoconcepte, així com en la capacitat d'afrontar l'estrès i l'ansietat. Ofereix l'oportunitat que l'alumnat desenvolupe habilitats socials i millore el seu benestar emocional col·laborant de manera directa en cadascuna de les dimensions del concepte de salut (física, mental i social) que planteja la mateixa OMS.

L'Educació Física de Batxillerat augmenta i consolida els aprenentatges que l'alumnat ha adquirit en l'etapa de l'Educació Secundària Obligatoria i li facilita l'adquisició de competències relacionades amb l'autonomia i l'autogestió per al desenvolupament d'una vida activa i saludable. Un dels majors desafiaments als quals s'enfronta la matèria d'Educació Física és garantir que l'activitat física i els hàbits saludables juguen un paper important en la vida diària de l'alumnat. Les evidències científiques assenyalen que s'ha d'anar més enllà de l'eficiència motriu si es vol aconseguir que l'alumnat adopte un estil de vida actiu i saludable.

L'actual llei educativa assenyala el caràcter propedèutic del Batxillerat, ressaltant l'anàlisi de l'evolució de les professions i dels estudis superiors relacionats amb l'Educació Física perquè l'alumnat siga capaç de valorar les possibles opcions d'estudi tant universitari com de formació professional, d'ensenyaments esportius o funcionariat.

El currículum d'aquesta matèria s'estructura en competències específiques, sabers bàsics, situacions d'aprenentatge, criteris d'avaluació i annexos.

Les competències específiques (CE) identifiquen tot allò que l'alumnat ha de ser capaç de fer, així com les situacions i les condicions en les quals ho ha de poder fer un cop cursada la matèria

d'Educació Física. La matèria s'organitza en cinc competències específiques que despleguen i concreten les competències clau, alhora que contribueixen al seu assoliment.

Els sabers bàsics són el conjunt de continguts procedimentals, conceptuals, actitudinals i axiològics propis de la matèria que l'alumnat ha d'aprendre per adquirir i desenvolupar les competències específiques en el nivell que estableixen els criteris d'avaluació. En el 1r curs del Batxillerat els sabers bàsics de la matèria d'Educació Física s'organitzen en quatre blocs: Vida activa i saludable, Organització i gestió de l'activitat física i l'esport, Manifestacions de la comunicació i de la cultura motriu, Interacció eficient i sostenible amb l'entorn.

Les situacions d'aprenentatge han de partir dels contextos particulars de cada centre, grup i individu i estar orientades a promoure la participació i l'autogestió de l'aprenentatge per a la creació autònoma d'hàbits buscant una Educació Física per a tota la vida. Les situacions d'aprenentatge han d'oferir a l'alumnat l'oportunitat de continuar amb l'aprenentatge i la pràctica de les habilitats i experiències motrius iniciada en l'Educació Secundària Obligatoria. La mobilització de recursos en contextos cada vegada més pròxims als reals, participant en activitats dins i fora del centre, en col·laboració entre iguals i a través de grups variables, exigirà la regulació dels processos de comunicació i les relacions interpersonals, oferint així l'oportunitat d'argumentar, dialogar i actuar amb actitud crítica per a transferir el coneixement adquirit a altres contextos socials i aplicar-lo promovent una ciutadania activa.

L'avaluació vista des de la seua funció reguladora és un element essencial del procés d'aprenentatge. El desenvolupament per part del professorat dels criteris d'avaluació facilita aquesta tasca detectant les dificultats per a la millora i adquisició de les competències específiques. La creació de descriptors clars, associats a aquests criteris d'avaluació que relacionen els sabers amb tasques competencials per assolir les CE, ha de permetre que el discent i la discent puga integrar i contextualitzar allò que aprèn facilitant l'autogestió d'aprenentatges.

2. Competències específiques de la matèria

2.1. Competència específica 1 (CE1).

Planificar i posar en pràctica un programa saludable d'activitat física i esportiva adequat a les característiques personals i dirigit al benestar físic, mental i social.

2.1.1. Descripció de la competència.

Aquesta competència suposa un enfocament holístic del concepte de salut, a partir de la inevitable connexió de la ment amb el cos i el moviment, orientat a la millora de tots els aspectes relacionats amb una vida activa i saludable.

Com al llarg de tot el procés d'educació obligatòria de l'alumnat, en el Batxillerat es continua prioritant l'aprenentatge vivencial i experimental de comportaments i actituds que faciliten a l'alumnat adquirir un estil de vida actiu i saludable, i que fomenten la responsabilitat, l'autoconeixement, l'exigència i la capacitat de gestió per a una vida sana i equilibrada, dins i fora de l'entorn familiar i social que l'envolta. És en aquesta etapa on l'alumnat ha d'assolir els aprenentatges necessaris per a participar de manera regular, segura i eficient en les diferents propostes d'activitats físiques que pot trobar dins i fora del centre educatiu. En aquest sentit, les sensacions intrínseques que se'n deriven i el desenvolupament del sentit crític li ha de permetre triar amb seguretat, per poder establir fites reals respecte a la millora de la forma física i del seu estat de salut. Es posa l'èmfasi en l'aplicabilitat dels coneixements vinculats a una vida sana i activa, cada vegada més autònoma, amb la finalitat de potenciar la capacitat de prendre decisions personals i l'assumpció de responsabilitats i compromisos cap a la salut individual i col·lectiva coherents amb la vida més enllà de l'àmbit educatiu.

Mitjançant aquesta competència, l'alumnat construeix el concepte multidimensional, dinàmic i complex de salut física, mental, emocional i social plantejat des de l'OMS amb la finalitat de garantir

una vida saludable a totes les persones, tal com es descriu als objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

Els sabers que es vinculen a aquesta competència són principalment els components físics i fisiològics amb impacte directe en la salut i el benestar, prioritzant els components relacionats amb l'aparell cardiorespiratori, el músculoesquelètic i el digestiu, el condicionament físic i els components de la salut. Aquests es completen amb els components metabòlics i amb els processos energètics de les diferents exigències físicomotrius de les activitats físiques realitzades amb un moviment intencional, regulat i conscient de la despesa d'energia, i a més amb l'aplicació de tècniques i mètodes que afavoreixen l'autonomia de l'alumnat, la regulació emocional i la motivació.

Tot plegat, els sabers d'aquesta etapa contribueixen al desenvolupament competencial d'hàbits i rutines saludables en l'adolescència transferibles a la vida adulta. Una vida sana va lligada a una vida activa, connectada amb el món que ens envolta i amb la salut dels altres. En aquest sentit, l'entorn d'aquesta pràctica física i educativa ha de ser necessàriament inclusiu per a possibilitar que tot l'alumnat participe d'ella i dels seus beneficis amb els mínims riscos. Per aquesta raó, el bon ús de la tecnologia forma part d'aquesta competència, especialment en la lluita contra el sedentarisme i les malalties hipocinètiques ocasionades, en gran manera, per l'excés o mal ús d'aquest recurs. Els i les joves han de sentir-se motivats per implicar-se en el procés de millora creixent, escoltant i coneixent el seu cos, i aprenent estratègies per a adoptar amb actitud crítica una vida activa.

Aquesta competència específica s'interrelaciona de manera directa amb les altres quatre de la matèria d'Educació Física: saludable, sostenible i en relació amb l'entorn cultural i esportiu. Així mateix, connecta amb totes les competències clau que vertebraven aquest currículum, especialment amb la competència personal, social i d'aprendre a aprendre en desenvolupar la capacitat de reflexió i de gestió de l'aprenentatge dels sabers. A més a més, contribueix a l'adquisició del coneixement científic entenent el funcionament del món, del cos i del moviment i, en promoure un estil de vida actiu, participatiu, sostenible i responsable, desenvolupa la competència ciutadana. D'altra banda, afegeix valor a les competències clau emprenedora i lingüística en cadascun dels components específics, i de consciència i expressió culturals des de l'entorn de l'activitat física i l'esport.

2.2. Competència específica 2 (CE2)

Dissenyar, practicar i dirigir diferents situacions físicoesportives, adequant el nivell de les habilitats i aplicant els elements tècnics, tàctics i reglamentaris adients.

2.2.1. Descripció de la competència.

A través d'aquesta competència l'alumnat millora la motricitat adquirint nous coneixements i habilitats de moviment, ajustant i adquirint noves conductes motrius respecte a les adquirides en l'etapa de l'Educació Secundària Obligatoria. Recordem que en aquesta etapa hi havia una competència específica dedicada al desenvolupament motriu a través dels jocs i esports. Ara, a més de consolidar els aprenentatges adquirits prèviament, es continua aprofundint en el coneixement dels diferents esports i jocs i en l'ús de tècniques i d'estratègies que milloren la seua actuació motriu.

L'alumnat té l'oportunitat, a través d'aquesta competència, de demostrar la seua eficiència motriu en realitzar seqüències de moviments apropiats pel que fa a la forma i el rendiment, familiaritzant-se amb noves tècniques d'acord amb la varietat d'activitats que se li presenten. Mitjançant aquesta competència es continua donant oportunitats a l'alumnat perquè perfeccione les capacitats d'equilibri, coordinació i sincronització a través de situacions d'aprenentatge relacionades amb diverses activitats físiques i esportives que li permeten ser més conscient del seu cos i moure's amb més confiança i seguretat en la vida quotidiana.

En aquesta etapa educativa també es tenen en compte els canvis anatòmics, fisiològics i socials de l'alumnat, ja que afecten les activitats motrius relacionades amb aquesta competència, especialment aquelles relacionades amb les esportives reglades i no reglades. L'alumnat adapta el seu moviment en

relació amb un objectiu establert i amplia el repertori d'habilitats motrius adaptant-les a les diverses limitacions de l'entorn físic.

Aquesta competència permet a l'alumnat focalitzar l'atenció en aspectes com la millora de les habilitats de cooperació i de treball en equip o l'exercici del diàleg i de les habilitats de negociació implicades en la resolució de conflictes durant el joc o esport. Aquests aspectes de la pràctica esportiva ajuden l'alumnat a acceptar les diferències amb els companys, tenint-les en compte a l'hora de relacionar-se, i afavoreixen el domini de les habilitats relacionades amb l'empatia, la voluntat i l'autoestima.

La possibilitat que s'ofereix a l'alumnat de reflexionar i conèixer el seu cos col·laborant amb altres de manera constructiva contribueix a la progressió en el grau de desenvolupament de les competències que ha d'assolir en finalitzar el Batxillerat. En aquest sentit, s'afavoreixen situacions motrius on la incertesa i complexitat de les situacions de joc i esportives forcen l'alumnat a adaptar-se als canvis, contribueixen al seu benestar físic i emocional, i focalitzen l'acció educativa en expressar empatia i gestionar els conflictes en un context integrador i de suport.

Així mateix, mitjançant aquestes pràctiques motrius es poden valorar els aspectes culturals i socials de la cultura motriu adoptant una actitud crítica enfront dels efectes negatius que tenen certes pràctiques físiques per a la salut individual i col·lectiva. D'altra banda, l'adopció d'actituds de superació i d'autoexigència enfront dels desafiaments físics és de nou un aspecte clau a destacar per al disseny de les activitats físiques.

Seguint la línia de l'esport escolar treballat en l'anterior etapa d'Educació Secundària Obligatoria, és important que aquest context de pràctica esportiva continue sent inclusiu respecte a les característiques individuals, a la identitat de gènere i al nivell d'habilitat. En aquest sentit, aquestes activitats motrius es contextualitzen aplicant la variabilitat metodològica tant al grup classe com individualment, de manera que l'alumnat siga capaç d'aplicar-les i transferir-les a altres activitats més generals.

Mitjançant aquesta competència s'ajuda l'alumnat a reforçar els coneixements sobre els requisits de seguretat i higiene en la pràctica esportiva i s'afavorix la seua autonomia per a organitzar i gestionar activitats físiques i esportives tant per a si mateix com per a altres persones.

Aquesta competència està associada a la capacitat de l'alumnat d'avaluar les seues capacitats físiques i el seu comportament en relació amb el seu estil de vida. A més, la terminologia relacionada amb l'esport i l'activitat física millora la capacitat d'expressió verbal i la comprensió de textos informatius relacionats amb aquesta temàtica.

Aquesta competència específica s'interrelaciona amb les altres quatre competències específiques de la matèria i especialment amb la tercera competència específica, relacionada amb l'esport com a manifestació de la cultura motriu. Addicionalment, el coneixement relacionat amb aquesta competència específica connecta amb les competències clau, especialment amb la competència personal, social i d'aprendre a aprendre, afavorint que l'alumnat es desenvolupe de forma més autònoma i que gestione constructivament els canvis i la participació social; i contribueix també a l'assoliment de la competència emprenedora, promovent l'avaluació i reflexió sobre les seues fortaleces i debilitats i l'ús d'estratègies d'autoconeixement i d'autoeficàcia.

2.3. Competència específica 3 (CE3).

Dissenyar, planificar i desenvolupar projectes de naturalesa artísticoexpressiva amb l'ús del cos i el moviment com a elements comunicatius de la cultura motriu.

2.3.1. Descripció de la competència.

Aquesta competència aferma les capacitats comunicatives i expressives assolides durant l'Educació Secundària Obligatoria. La comunicació no és sols una interacció amb l'entorn, sinó que implica una gran varietat d'habilitats i valors. Tots aquests elements ajuden al desenvolupament integral

de l'individu. Per aquesta raó, en el Batxillerat trobem la continuïtat del treball realitzat en l'etapa educativa anterior respecte a les vivències corporals i motrius amb una finalitat de salut, entesa en el sentit més ample. Per aquest camí es continua un treball de consciència, percepció i control, a través de situacions variades i obertes.

Aprendre a través del cos implica un bon desenvolupament perceptiu, cognitiu i motor, i suposa un bagatge d'experiències personals i d'adaptacions a noves situacions socials que contribueixen que l'alumnat desenvolupe la maduresa pròpia d'aquesta etapa.

En el Batxillerat, continuem utilitzant les activitats artísticopressives per a augmentar l'autonomia en la realització de muntatges més complexos, com el gènere del musical, la participació en la direcció d'obres teatrals, o la col·laboració en la creació de curts de cinema. Aquestes activitats impliquen un pas més cap a la creació i l'autonomia, cap a activitats com dissenyar, produir, liderar, transformar o improvisar.

Mitjançant aquests continguts es pretén desenvolupar la capacitat d'analitzar críticament i d'investigar sobre les pràctiques i manifestacions culturals vinculades amb la motricitat segons el seu origen i la seua evolució, des de la perspectiva de gènere i des dels interessos econòmics, polítics i socials que n'hagen condicionat desenvolupament, practicant-les i fomentant-ne la conservació per a ser capaç de defensar els valors que transmeten des d'una postura ètica i contextualitzada.

Els continguts d'aquesta competència específica estan vinculats amb altres com la CE1 pel que fa a l'adquisició dels hàbits saludables i un estil de vida actiu. La relació amb l'esport com a fenomen cultural i amb la cultura motriu tradicional en general, així com tots els aspectes relacionats amb la comunicació i contracomunicació motriu la vinculen amb la CE2. La matèria d'Educació Física en el paper propedèutic de cara a les possibles eixides acadèmiques i laborals, relacionat amb la CE5, col·labora quan es treballa la gestió emocional, les habilitats socials i les actuacions i actituds de coneixement dels factors socials, econòmics i culturals en un context educatiu inclusiu.

Aquesta competència específica es relaciona amb la competència clau lingüística, ja que es fa ús de les llengües com a mitjà de comunicació i expressió. A més a més, en la literatura es troben diversitat de formats i obres de representació teatral i escènica. La cultura digital també està relacionada amb aquesta competència específica. En l'elaboració de muntatges escènics és un recurs facilitador per crear, integrar i reelaborar continguts digitals de forma individual i col·lectiva, respectant sempre els drets d'autoria digital, per a ampliar els propis recursos i generar nous coneixements, tenint com a referència l'aprofitament crític, ètic i responsable de la cultura digital. Mitjançant aquesta competència específica també es contribueix al desenvolupament de la competència clau personal, social i d'aprendre a aprendre, ja que l'expressió i la comunicació repercuteix en l'autoconeixement, la col·laboració, la resiliència i la gestió dels processos metacognitius necessaris quan es fa un canvi progressiu cap a la vida adulta.

2.4. Competència específica 4 (CE4).

Adoptar un estil de vida saludable i sostenible aplicant principis d'ètica ambiental i seguretat per a transformar l'entorn.

2.4.1. Descripció de la competència.

Aquesta competència implica la consolidació dels aprenentatges i coneixements adquirits per l'alumnat en l'Educació Secundària Obligatoria relacionats amb el desenvolupament d'estils de vida saludables i sostenibles compromesos amb la conservació i millora de l'entorn natural, urbà i cultural.

Aquesta consolidació es planteja des d'un enfocament de responsabilitat ecològica i social mitjançant la realització d'una gran diversitat d'activitats físiques, esportives i artísticopressives en espais naturals i urbans, interaccionant amb l'entorn de manera sostenible. Aquests aprenentatges i experiències saludables i sostenibles augmenten el bagatge motor de l'alumnat, contribueixen a fer que

coneguen, valoren i protegeixen el patrimoni natural i urbà que els envolta i els proporcionen alternatives sostenibles, motivadores i significatives per al seu temps d'oci.

En aquest sentit, en relació amb l'entorn urbà, es poden utilitzar instal·lacions i espais públics pròxims al centre escolar com *skateparcs*, parcs de cal·listènia, zones per desenvolupar *parkour*, jocs populars i tradicionals o danses urbanes. Pel que fa a l'entorn natural, es pot trobar una àmplia gamma de contextos aprofitables i d'aplicació, com poden ser les rutes de senderisme, vies verdes, circuits d'escalada, carreres d'orientació, activitats nàutiques o esports de neu.

Aquesta competència aborda també actuacions relacionades amb la mobilitat activa i sostenible, l'alimentació saludable i el consum responsable des d'una perspectiva crítica, plantejant alternatives saludables i sostenibles i aplicant principis de seguretat i responsabilitat per a transformar l'entorn.

D'especial rellevància són les activitats i iniciatives de conscienciació i sensibilització per a altres membres de la comunitat educativa dissenyades i realitzades per l'alumnat que emfatitzen els aspectes de seguretat i responsabilitat, i fomenten així una interacció segura, saludable i sostenible amb el medi natural i urbà que els envolta.

Relacionat amb aquest aspecte, es desenvoluparan actuacions en benefici de la comunitat. Les iniciatives en l'entorn que combinen actuacions de millora de la salut i la sostenibilitat contribueixen significativament a l'assoliment d'aquesta competència específica.

Els sabers bàsics necessaris per a assolir aquesta competència contribueixen a fer que l'alumnat implemente estils de vida sostenibles i desenvolupe un compromís cívic i social com a ciutadania compromesa amb el present i amb el futur del planeta d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible plantejats en l'agenda 2030.

L'assoliment d'aquesta competència ajuda a desplegar de manera integral el perfil d'eixida de l'alumnat, establint hàbits saludables i sostenibles vinculats amb la planificació autònoma i l'autoregulació de la pràctica física. D'aquesta manera es consolida l'objectiu de l'Educació Secundària Obligatòria d'una Educació Física de vida i per a la vida.

Tenint en compte el caràcter integral de la matèria Educació Física, aquesta competència es vincula directament amb les altres competències específiques de la matèria.

Així mateix, el seu desenvolupament contribueix significativament a l'assoliment de les competències clau següents: competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria, competència personal, social i d'aprendre a aprendre, competència ciutadana, competència emprenedora i competència digital.

2.5. Competència específica 5 (CE5).

Identificar oportunitats personals, acadèmiques i laborals relacionades amb l'activitat física, l'esport i l'oci actiu a partir d'experiències personals i mitjançant l'ús de la tecnologia.

2.5.1. Descripció de la competència.

A través d'aquesta competència sobre la identificació d'oportunitats personals, laborals i acadèmiques, l'alumnat aborda un dels fins per si mateixa del Batxillerat com és aconseguir una maduresa intel·lectual que li permeta integrar-se en la vida activa així com adquirir competències pel seu al·l futur formatiu i professional. A més, la segona part de la competència es relaciona de manera directa amb un dels objectius que marca la LOMLOE per al Batxillerat: utilitzar l'Educació Física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social.

El fet d'identificar les oportunitats a través de propostes vivenciades i la recerca amb l'ús de la tecnologia impliquen una visió competencial holística que es relaciona amb aquestes competències

clau: competència digital, competència personal, social i d'aprendre a aprendre, competència ciutadana, competència emprenedora i competència en consciència i expressió culturals.

La competència contribueix a completar el perfil d'eixida de l'alumnat de Batxillerat localitzant, seleccionant i avaluant de manera autònoma les diferents fonts d'informació; enfortint la seua resiliència, l'autoeficàcia i la cerca de fites per a fer més eficaç el seu aprenentatge; i, especialment, avaluant les necessitats i oportunitats afrontant reptes amb sentit crític i ètic en contextos locals i globals.

Aquesta competència específica s'interrelaciona de manera directa amb les altres quatre en el marc d'una Educació Física en qualsevol àmbit: saludable, sostenible i en relació amb l'entorn cultural i esportiu. A més a més, el coneixement relacionat amb aquesta competència específica connecta amb les competències clau i especialment contribueix a l'assoliment de la competència clau emprenedora, possibilitant la identificació d'idees innovadores amb sentit crític i ètic, aplicant coneixements tècnics i estratègies específiques i considerant tant les experiències d'èxit com les de fracàs com oportunitats per a aprendre.

Amb la participació activa dins i fora del centre, en esdeveniments esportius o visites a empreses i instal·lacions relacionades amb l'activitat física, l'esport, l'oci actiu i la cultura, i l'art en general, l'alumnat acumula experiències per a millorar el pensament crític, des d'un punt de vista inclusiu, de comerç just, de sostenibilitat, i d'altres temes de transcendència social que l'ajuden a orientar-se cap a una autonomia personal, en una visió propedèutica, o directament cap al món laboral.

L'adquisició d'aquesta competència ajudarà l'alumnat a entendre el cos com un actiu de salut, reforçant la visió de l'Educació Física per a tota la vida ja treballada a l'Educació Secundària Obligatòria, obrint nous camins a les competències que es treballaran en la matèria Activitat Física per a la Salut i el Desenvolupament Personal del 2n curs de Batxillerat.

3. Sabers bàsics.

L'assoliment de les competències específiques presentades en l'anterior apartat requereix l'aprenentatge, la articulació i la mobilització dels sabers que es detallen seguidament i que es presenten organitzats en sis blocs atenent la naturalesa i l'estructura interna de l'Educació Física.

3.1. Blocs de sabers bàsics.

3.1.1. Bloc 1. Vida activa i saludable

Aquest bloc aborda els tres elements bàsics que integren el concepte de salut segons l'Organització Mundial de la Salut: salut física, mental i social.

<p style="text-align: center;">BLOC 1. VIDA ACTIVA I SALUDABLE</p> <p style="text-align: center;">CE1, CE3, CE4, CE5</p>
<p>SUBBLOC 1.1. SALUT FÍSICA</p>
<p>Grup 1. Característiques de les activitats físiques saludables</p> <ul style="list-style-type: none">• Mètodes de valoració de les capacitats físiques i coordinatives aplicades a entorns laborals i a la millora personal.• Beneficis, riscos i exercicis desaconsellats: hàbits posturals, ergonomia i exercici físic en general.• Programes d'activitat física personal (FITT-PV) per a les diferents capacitats físiques.• Tecnologies facilitadores de l'avaluació i anàlisi fisiològica de l'exercici físic.

<p>Grup 2. Cura del cos</p> <ul style="list-style-type: none">• Mites i falses creences en l'àmbit de l'activitat física i l'esport.• Mètodes de recuperació de l'esforç.
<p>SUBBLOC 1.2. SALUT SOCIAL</p>
<ul style="list-style-type: none">• Programes de prevenció del consum de tabac, alcohol, altres drogues i la ludopatia associada a l'esport.• Perspectiva de gènere i inclusivitat al món de l'esport, l'activitat física i l'oci actiu• Ajudes ergogèniques legals i dopatge.
<p>SUBBLOC 1.3. SALUT MENTAL</p>
<p>Grup 1. Mètodes i tècniques de relaxació i meditació</p> <ul style="list-style-type: none">• Mètodes de relaxació i respiració.• Tècnica bàsica de meditació.• Hàbits de descans.
<p>Grup 2. Ús i abús de la tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none">• Efectes de l'ús excessiu de la tecnologia.• Etiqueta aplicada a l'activitat física i l'esport.

3.2. Bloc 2. Organització i gestió de l'activitat física

Aquest bloc es relaciona amb aquells components vinculats a la planificació, organització i autoregulació de la pràctica física, així com aquells aspectes relacionats amb la seguretat de la pràctica motriu.

<p style="text-align: center;">BLOC 2. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'ACTIVITAT FÍSICA</p> <p style="text-align: center;">CE1, CE2, CE4, CE5</p>
<p>SUBBLOC 2.1. Mesures preventives i de seguretat</p>
<ul style="list-style-type: none">• Normes de seguretat i tècniques per a la prevenció i actuació en una situació d'emergència.• Gestió crítica i ús sostenible de materials per a la pràctica física i esportiva.• Actuacions de primers auxilis.• La farmaciola.
<p>SUBBLOC 2.2. Eines digitals per a la gestió de l'activitat física</p>
<ul style="list-style-type: none">• Aprofitament i gestió del bon ús de la tecnologia relacionada amb el moviment, l'activitat física, l'esport i la salut, en diferents entorns d'aprenentatge digital: planificació, control i anàlisi.• Creació i cura de continguts.

SUBBLOC 2.3. Ordenació de l'activitat física i l'esport

• Organització d'esdeveniments esportius i d'activitat física en general.• Gestió de grups: estil de lideratge, organització i dinamització de grups.

3.3. Bloc 3. RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS

Aquesta proposta de sabers es relaciona amb una varietat d'experiències motrius desenvolupades a través dels jocs i esports i de les capacitats condicionals i coordinatives implicades. Mitjançant aquest sabers l'alumnat s'enfronta a situacions motrius on contínuament ha d'ajustar la seua actuació a l'entorn dinàmic i a les altres persones, i a prendre decisions per tal d'ajustar la seua conducta a un resultat.

BLOC 3. RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS
--

CE1, CE2, CE4, CE5

• Jocs i esports individuals, col·lectius i d'adversari.• Jocs i esports inclusius, adaptats i específics.• Lògica interna dels jocs i esports.• Aspectes reglamentaris.

3.4. BLOC 4. AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS

Mitjançant aquests sabers l'alumnat té l'oportunitat de desenvolupar la capacitat d'expressió emocional i comunicativa a través de l'acció motriu. Aquesta proposta es centra en l'experimentació del cos i el moviment com a mitjà d'expressió d'emocions i sentiments, i en el desenvolupament del benestar social a través de l'establiment de relacions socials saludables basades en l'adquisició de valors com la resolució dialogada de conflictes, el respecte i el treball cooperatiu.

BLOC 4. AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS

CE1, CE2, CE3, CE4, CE5

SUBBLOC 4.1. Gestió emocional

• Rols en contextos de pràctica físicoesportiva.• Control i gestió d'emocions.• Tècniques corporals de regulació física i emocional.

SUBBLOC 4.2. Habilitats socials

• Interacció i habilitats socials: escolta activa, diàleg, negociació, assertivitat, comunicació efectiva i altres.

SUBBLOC 4.3. Justícia social en l'esport i l'activitat física
<ul style="list-style-type: none">• Valors esportius i olímpics.• Identificació de conductes contràries a la convivència.

3.5. BLOC 5. MANIFESTACIONS DE LA CULTURA MOTRIU

Aquest bloc de sabers permet l'estudi de la cultura física present en la societat actual i la comprensió dels seus vincles amb la salut, l'expressió corporal i l'esport des d'una perspectiva crítica i transformadora. La proposta es centra en aquells aspectes socioculturals, polítics i econòmics que tenen impacte en la cultura motriu i en la reflexió sobre la necessitat de construir relacions basades en la igualtat social i econòmica.

BLOC 5. MANIFESTACIONS DE LA COMUNICACIÓ I DE LA CULTURA MOTRIU CE1, CE2, CE3, CE4, CE5
SUBBLOC 5.1. Elements comunicatius i cultura artisticoexpressiva
<ul style="list-style-type: none">• Elements de la comunicació.• Valors i cultura artisticoexpressiva.• Muntatges i intervencions artisticoexpressives.• Dramatització i teatre.• Activitats i arts circenses.• El ritme i el cos en moviment.• Dansa i ball.
SUBBLOC 5.2. Cultura motriu tradicional
<ul style="list-style-type: none">• La Pilota Valenciana com a bé d'interés cultural.• Modalitats de Pilota Valenciana de joc directe i indirecte.
SUBBLOC 5.3. Esport com a manifestació cultural
<ul style="list-style-type: none">• Esport, convivència i justícia social.

3.6. BLOC 6. INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN

Aquest bloc inclou els sabers relacionats amb la promoció i participació en activitats físicoesportives en entorns naturals i urbans, interactuant de manera segura i sostenible, reduint l'impacte ambiental i desenvolupant actuacions dirigides a la conservació i millora d'aquests contextos. A més a més, en aquest bloc s'inclouen també els sabers relacionats amb l'alimentació saludable i sostenible, el consum responsable i la mobilitat activa i segura.

<p style="text-align: center;">BLOC 6. INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN</p> <p style="text-align: center;">CE1, CE4, CE5</p>
<p style="text-align: center;">SUBBLOC 6.1. Iniciatives i activitats saludables i sostenibles en el medi natural i urbà</p>
<ul style="list-style-type: none">• Beneficis de la pràctica d'activitat física i esportiva en l'entorn natural.• Mobilitat activa, segura i sostenible.• Oci saludable i sostenible: possibilitats de l'entorn natural i urbà per a la pràctica segura d'activitat física i esportiva. Previsió de riscos, primers auxilis i protocols d'acció en cas d'emergència.• Coneixement del patrimoni natural i urbà de l'entorn. Propostes de millora: accessibilitat, ús esportiu, seguretat i sostenibilitat. Promoció i ús creatiu.• Mesures de protecció i conservació del medi natural i urbà durant la pràctica fisicoesportiva. Servei a la comunitat.• Entitats relacionades amb l'educació ambiental: relacions, actuacions, recursos...
<p style="text-align: center;">SUBBLOC 6.2. Alimentació saludable i sostenible</p>
<ul style="list-style-type: none">• Característiques i valoració d'una dieta equilibrada.• Consum responsable: alternatives sostenibles per a una dieta saludable, variada i equilibrada.• Ultraprocessats: conseqüències per a la salut. Anàlisi crítica.

4. Situacions d'aprenentatge

Les situacions d'aprenentatge han de contemplar el conjunt de competències específiques, així com la interrelació dels sabers bàsics associats a aquestes. Aquest enfocament és clau per a crear situacions que permeten treballar simultàniament competències específiques relacionant-les entre si. També han de facilitar l'evocació de coneixements anteriors per a la seua consolidació i l'adopció d'hàbits en les pràctiques que se'n deriven.

Per tal de promoure l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques formulades, les situacions d'aprenentatge han de tenir les característiques que exposem i complir els criteris següents:

Ser significatives per a l'alumnat, per a la qual cosa en el disseny s'ha de tindre en compte que l'alumnat siga conscient del seu grau inicial d'expertesa. A més a més, s'establiran connexions entre els seus coneixements, les habilitats, les experiències, les actituds i els valors, promovent que aprenga, de manera efectiva, a vincular-los i a aplicar-los en diferents contextos d'aprenentatge de forma significativa i contextualitzada. En aquest sentit cal assenyalar que no és el mateix partir dels interessos de l'alumnat que connectar el que es pretén ensenyar amb els interessos de l'alumnat. Fer-ho d'aquesta manera afavoreix la relació de les tasques amb els coneixements, habilitats i valors de la societat actual, alhora que amplien i ajusten les formes actuals de pensar i d'actuar. La variabilitat metodològica adaptable, mitjançant una avaluació continua del procés, facilita aquesta tasca i ajuda a fer que l'alumnat desenvolupe al màxim el seu potencial.

Ser funcionals i transferibles a la vida quotidiana de l'alumnat, a més d'orientar-se cap a les seues necessitats futures. Les situacions es dissenyaran des d'una perspectiva de funcionalitat, de manera que l'alumnat siga capaç de plantejar-se preguntes més enllà del context escolar, gaudint de les emocions generades per la superació personal, la qual cosa li pot fer plantejar-se qüestions més profundes i estimulants que li permeten adaptar el contingut après a noves situacions i reflexionar-ne

sobre les causes i efectes. Aquest tipus de situacions desenvolupen en l'alumnat la capacitat d'aplicar i transferir els aprenentatges a diversos contextos de l'àmbit escolar i social. Les situacions d'aprenentatge connectades a la vida quotidiana de l'alumnat ajuden a mantenir el seu interès i això condueix a una millora de l'aprenentatge. Aquesta transferibilitat de l'aprenentatge, juntament amb l'augment del nivell de desenvolupament competencial, permetrà a l'alumnat respondre a preguntes i resoldre els problemes i reptes amb sentit crític en diferents contextos.

Implicar cognitivament l'alumnat, la qual cosa en fomenta l'autonomia, la creativitat i augmenta la capacitat de produir idees resolutives i innovadores. S'entén la creativitat com la necessitat reflexiva de donar solucions alternatives a un problema o acostar-nos-en a la resolució. Aquest procés reflexiu permet abordar futurs desafiaments i dificultats quotidianes i, juntament amb actituds resilients, afavoreix la capacitat de gestió emocional. El treball del pensament crític, mitjançant situacions d'aprenentatge que impliquen la resolució de problemes per a la mobilització de sabers de manera individual o en equip, promou una ciutadania activa i desperta, necessària en l'àmbit de l'Educació Física en la lluita contra els mites i contra les persones pseudoexpertes. També la tecnologia pot ser facilitadora per a plantejar tasques competencials. L'alumnat té l'oportunitat d'interactuar, compartir i debatre fent una cura de continguts prèvia i, el que és més important, aprenent a gestionar-ne el bon ús.

Millorar la pràctica autònoma, potenciant la capacitat de raonament de l'alumnat i plantejant-li tasques i propostes que el porten a prendre decisions, a reflexionar, i a resoldre problemes a partir de la interpretació de la informació. Aquest tipus de situacions han d'incentivar capacitats relacionades amb l'autoreflexió i el pensament crític que li permeten en el futur prendre les decisions adequades per a la seua vida. Per això, s'han de provocar situacions on el o la discent haja de revisar i reflexionar sobre com està conduint els seus aprenentatges. En aquest sentit, és necessari que hi haja moments i situacions per guiar i acompanyar activament el seu progrés i poder proporcionar-li més informació sobre què s'espera del seu aprenentatge o en quin grau ha de fer determinada tasca o mostrar determinat comportament, facilitant-li els recursos i instruments d'avaluació necessaris per a l'acompliment dels indicadors de resolució dels criteris d'avaluació.

Ser flexibles, tant des del punt de vista del temps com del material necessari per desenvolupar-les, de manera que el procés educatiu es puga adaptar als canvis i imprevistos del dia a dia en un centre educatiu. L'atenció al ritme individual de l'alumnat en el procés d'aprenentatge depèn en bona part d'aquesta flexibilitat. Com a marc general de les situacions d'aprenentatge, amb l'objectiu d'atendre la diversitat d'interessos i les necessitats de l'alumnat, s'incorporaran els principis del disseny universal, assegurant-nos que no existisquen barreres que impedisquen l'accessibilitat física, cognitiva, sensorial i emocional per a garantir-ne la participació i l'aprenentatge.

Fomentar la capacitat d'autoeficàcia de l'alumnat. L'augment d'aquest sentiment de competència es fomenta a través de nous reptes i activitats amb major grau de dificultat. A mesura que l'alumnat avança en la seua pràctica se li proporcionen o retiren progressivament les ajudes fent-li la situació cada vegada més exigent. Aquesta progressiva eliminació de les ajudes, juntament amb el reforç informatiu i les oportunitats de rebre suport al llarg del procés, manté l'alumnat en aquest nivell de desafiament òptim a mesura que progressa en el seu desenvolupament competencial. Cal recordar també que l'entorn d'aprenentatge ha de ser segur, tant des d'un punt de vista físic com emocional, més encara si cap en una matèria com Educació Física, ja que aquest aspecte és condició prèvia perquè es produísca l'aprenentatge efectiu.

5. Criteris d'avaluació

CE1. Planificar i posar en pràctica un programa saludable d'activitat física i esportiva, adequat a les característiques personals i dirigit al benestar físic, mental i social.	
1r de Batxillerat	
CrAv1.1	Dissenyar i posar en pràctica de manera autònoma un programa d'activitat física per a la millora de la condició física i la salut, basat en criteris científics, i aprofitant responsablement els recursos de l'entorn i les noves tecnologies.
CrAv1.2	Incorporar propostes per a la gestió de l'esforç en les activitats físiques, aplicant els principis i fases de l'entrenament.
CrAv1.3	Consolidar hàbits d'alimentació saludable atenent un balanç energètic equilibrat, considerant els principis nutricionals des del consum responsable i sostenible.
CrAv1.4	Analitzar críticament els components que participen d'un estil de vida saludable en l'àmbit educatiu i l'àmbit sociofamiliar, discriminant les conductes de risc per a la salut física, mental i social.

CE2. Dissenyar, practicar i dirigir diferents situacions físicoesportives, adequant el nivell de les habilitats i aplicant els elements tècnics, tàctics i reglamentaris adients.	
1r de Batxillerat	
CrAv2.1	Resoldre amb eficàcia i eficiència motriu diferents situacions de joc i pràctica esportiva utilitzant els principis tècnics, tàctics i reglamentaris adients, aplicant pautes de seguretat i d'higiene personal i utilitzant les estratègies apropiades per a la resolució de conflictes.
CrAv2.2	Dissenyar i participar en esdeveniments recreatius i esportius aplicant polítiques sostenibles de gestió i ús de materials i instal·lacions.
CrAv2.3	Investigar diferents contextos d'activitat física i d'esports atenent els elements inherents a la justícia social, com la participació i la igualtat d'oportunitats.

CE3. Dissenyar, planificar i desenvolupar projectes de naturalesa artisticoexpressiva amb l'ús del cos i el moviment com a elements comunicatius de la cultura motriu.	
	1r de Batxillerat
CrAv3.1	Crear i executar propostes artisticoexpressives mostrant domini dels elements corporals i escènics des d'una perspectiva de gènere i inclusiva.
CrAv3.2	Practicar diverses activitats motrius adoptant un comportament personal i social respectuós i responsable, mostrant actituds d'empatia i inclusió davant la diversitat i autoregulant les emocions.
CrAv3.3	Organitzar i participar en partides de Pilota Valenciana reconeixent-ne els valors intrínsecs.

CE4. Adoptar un estil de vida saludable i sostenible aplicant principis d'ètica ambiental i seguretat per a transformar l'entorn.	
	1r de Batxillerat
CrAv4.1	Organitzar i practicar activitats físicoesportives inclusives en el medi natural i urbà amb seguretat i ecoresponsabilitat fomentant l'oci actiu i estils de vida sostenibles.
CrAv4.2	Identificar i aplicar actuacions saludables i sostenibles per a la protecció, conservació i millora de l'entorn natural i urbà, establint relacions amb entitats relacionades amb l'educació ambiental i la sostenibilitat.
CrAv4.3	Practicar i aplicar normes de seguretat i tècniques de primers auxilis i supervivència en contextos naturals i urbans per a controlar els riscos intrínsecs de les activitats respecte als equipaments, l'entorn i l'actuació i interacció dels participants.

CE5. Identificar oportunitats personals, acadèmiques i laborals relacionades amb l'activitat física, l'esport i l'oci actiu a partir d'experiències personals i mitjançant l'ús de la tecnologia.	
	1r de Batxillerat
CrAv5.1	Participar en propostes reals o simulades relacionades amb l'activitat física i la salut, l'esport, les activitats artísticoadressives o la natura, analitzant les possibilitats de l'entorn més pròxim i tenint en compte la sostenibilitat.
CrAv5.2	Detectar i treballar la cura de continguts usant la tecnologia com a element facilitador per a la creació d'escenaris de pràctica activa saludable.
CrAv5.3	Col·laborar en propostes informatives d'eixides acadèmiques i laborals i en visites a espais relacionats amb l'activitat física, l'esport i l'oci actiu.

EMPRESA I DISSENY DE MODELS DE NEGOCI

1. Presentació

El món de l'empresa és present diàriament en els mitjans de comunicació, forma part de la vida de milions de persones i repercuteix en totes les llars. El coneixement sobre l'empresa és un pas essencial per a entendre el funcionament del conjunt de l'economia per la interrelació que existeix entre l'empresa i l'entorn en el qual duu a terme la seua activitat. El seu estudi, des d'una perspectiva econòmica i social ens permet analitzar les idees innovadores, els models de negoci i el món empresarial amb una actitud proactiva i compromesa amb la societat i la cerca d'un major benestar tant col·lectiu com individual.

La matèria d'Empresa i Disseny de Models de Negoci té com a finalitat que l'alumnat estudeie i analitze les respostes als problemes econòmics que es plantegen al si de les empreses i conega les seues noves formes d'organització i administració, amb un enfocament actualitzat i, sobretot, adaptat a la realitat, considerant que la innovació és el motor d'un negoci i que el compromís amb l'entorn mediambiental és clau per a aconseguir un desenvolupament sostenible. Aquesta finalitat està d'acord amb el que es recull en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Aquesta matèria de modalitat està plantejada per al segon curs del Batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials i persegueix dos objectius: en primer lloc, aproximar l'alumnat al coneixement de l'empresa com a catalitzador del desenvolupament econòmic, destacant la innovació i la protecció del medi ambient com a aspectes fonamentals de l'activitat empresarial; i en segon lloc, integrar els valors propis de la responsabilitat social corporativa fomentant una cultura emprenedora que potencie la creativitat i l'esperit d'innovació, la reflexió crítica i la presa de decisions, valorant diferents models de negoci.

El seu disseny contribueix a afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, autoconfiança i sentit crític; a utilitzar de manera responsable les tecnologies de la informació i comunicació, impulsar hàbits de lectura i estudi fomentant actituds responsables en defensa del desenvolupament sostenible, entre altres. L'estudi d'aquesta matèria és de vital importància perquè l'alumnat analitze els desafiaments als quals s'enfronta la societat actual, com l'acceptació, el maneig i gestió de la incertesa, la sostenibilitat, el compromís ciutadà en l'àmbit local i global o el compromís davant situacions de falta d'equitat i exclusió, tots aquests sabers propis de la matèria.

La matèria d'Empresa i Disseny de Models de Negoci té continuïtat amb els estudis previs realitzats en l'Educació Secundària Obligatòria i especial relació amb les matèries de Matemàtiques, Geografia i Història, Tecnologia i Digitalització, Valencià: Llengua i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, i Llengua Estrangera. Al mateix temps, també té continuïtat amb matèries de l'àmbit econòmic que l'alumnat ha tingut l'opció de cursar en l'ESO, com són Emprenedoria Social i Sostenible, Taller d'Economia, Economia i Emprenedoria i Formació i Orientació Personal i Professional. A més, en el primer curs de Batxillerat l'alumnat haurà pogut triar les matèries d'Economia (Modalitat Ciències Socials) i Economia i Activitat Emprenedora (Modalitat General) així com la matèria optativa de Batxillerat denominada Gestió de Projectes d'Emprenedoria. Aquestes matèries permeten tindre un primer contacte amb el funcionament de l'activitat empresarial i del perfil de les persones emprenedores, reflexionant de manera crítica i constructiva, a més de proposar solucions a problemes i reptes contemporanis a partir de la revisió de models de negoci actuals.

La matèria està organitzada al voltant de l'adquisició de competències clau com ara la competència emprenedora, la competència ciutadana i la competència personal, social i d'aprendre a aprendre. Aquestes competències es complementen aportant, d'una banda, elements que permeten comprendre el funcionament de les empreses, les oportunitats socials i econòmiques, així com les dificultats a les quals s'enfronta, i, d'altra banda, elements relacionats amb la reflexió crítica i constructiva i la proposta de solucions a problemes i reptes contemporanis.

A més, la matèria contribueix a l'adquisició de la competència en comunicació lingüística i de la competència plurilingüe, així com la competència matemàtica i la competència en ciència, tecnologia i enginyeria.

Respecte a les competències específiques, aquestes permeten investigar el funcionament de l'activitat empresarial i realitzar propostes que els permeten analitzar amb responsabilitat i compromís el seu entorn més pròxim. Per aquest motiu, és necessari descobrir la importància que l'activitat empresarial i l'emprenedoria tenen en la transformació social, a més, explicar el coneixement de l'entorn per a determinar les interrelacions entre aquest i les empreses; investigar, així mateix, diferents models de negoci; d'altra banda, seleccionar eines comunicatives i de gestió innovadores i finalment, avaluar models de negoci utilitzant instruments d'anàlisi economicofinancera, per a obtindre conclusions sobre la seua viabilitat.

La matèria s'aborda des d'un enfocament competencial en el qual, a través de l'anàlisi de casos i investigacions sobre l'emprenedoria i l'activitat empresarial, de manera objectiva, es van adquirint les competències. D'aquesta manera, l'alumnat prendrà consciència de la importància de potenciar diferents eines d'anàlisi empresarial des d'una perspectiva social i responsable.

Els sabers bàsics que contribueixen a adquirir les competències específiques s'organitzen en quatre blocs. El primer, se centra a conèixer l'empresa dins d'un context de responsabilitat social, d'igualtat i inclusió i de la importància de posar el focus en la innovació com a factor clau. Al mateix temps s'analitzen recursos i eines que ofereixen majors possibilitats creatives i d'innovació i que poden ser aplicats per a fomentar l'emprenedoria. El segon bloc té relació amb l'anàlisi de l'entorn i les estratègies empresarials que es poden dur a terme relacionant-lo amb el paper de la responsabilitat social de les empreses i el compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. El tercer bloc s'orienta a l'anàlisi de les diferents àrees funcionals de l'empresa que comprenen els eixos fonamentals que sustenten qualsevol empresa, des de postures més tradicionals a altres més innovadores. Finalment, el quart bloc es vincula a aquells sabers centrats en l'estudi i simulació de casos per a reforçar els conceptes i models apresos, amb un enfocament responsable i participatiu.

Els criteris d'avaluació van dirigits a comprovar el grau d'adquisició de les competències específiques, això és, el nivell en el qual l'alumnat és capaç de mobilitzar els sabers, conceptuals, procedimentals i relatius a actituds i valors, en situacions o activitats de l'àmbit personal, social i acadèmic amb una futura projecció professional.

2. Competències específiques.

2.1. Competència específica 1

Argumentar el poder de transformació de l'activitat empresarial i emprenedora en la societat, analitzant el valor de la innovació i la digitalització en aquest procés i en el funcionament global de l'economia actual.

2.1.1. Descripció de la competència

Identificar la realitat actual des d'una perspectiva econòmica és absolutament necessari després dels profunds canvis que ha experimentat en els últims anys la societat en un context cada vegada més globalitzat i en el qual les relacions econòmiques són dia a dia més complexes. En aquesta realitat, el paper de les empreses i de les persones emprenedores és fonamental com a elements transformadors i determinants per al desenvolupament econòmic, el canvi social i estructural, i es converteix així en la força que impulsa i estimula l'adquisició de coneixement, el canvi tecnològic, la competitivitat i la innovació.

L'emergència climàtica, la necessitat d'adaptació a la transformació digital i el compromís de complir amb el nou contracte social global establert amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides abans del 2030, col·loquen la sostenibilitat en el primer pla de l'estratègia empresarial. L'activitat empresarial no ha sigut aliena als canvis i per això ha existit una transformació sense precedents, potenciada pel canvi tecnològic i la innovació. Les tecnologies digitals estan canviant la manera d'actuar de les empreses i d'aquesta manera s'han

convertit en una de les influències més significatives des de la revolució industrial. És per això que l'alumnat valorarà com el paper de la innovació és clau per a continuar descobrint nous avanços que ajuden a millorar el paper de les empreses en la societat, apostant per la cerca d'un creixement sostenible que complisca amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

2.2. Competència específica 2

Investigar l'entorn econòmic i social, des d'un punt de vista general i específic, i la seua influència en l'activitat empresarial, analitzant les interrelacions empresa-entorn i identificant estratègies viables que partisquen de criteris de responsabilitat social corporativa, d'igualtat i d'inclusió.

2.2.1. Descripció de la competència

L'anàlisi de la realitat des d'una perspectiva econòmica i social permet que l'alumnat analitze els efectes de l'entorn sobre l'empresa i identifique les conseqüències del funcionament empresarial sobre la pròpia societat i el medi ambient, tenint en compte els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), mitjançant polítiques de Responsabilitat Social Corporativa (RSC) que servisquen per a generar una proposta de valor que contribuïsca a aconseguir una societat més equitativa i sostenible.

Les empreses no són organitzacions alienes al que succeeix en la societat, per això és imprescindible la percepció i anàlisi de com els elements, tant de l'entorn general com de l'específic influeixen en les decisions que les empreses prenen.

Despertar la curiositat i tindre una visió oberta sobre la realitat és el punt de partida per a la investigació de l'entorn socioeconòmic, la qual cosa permetrà a l'alumnat identificar els problemes a resoldre i proposar solucions innovadores que incrementen el benestar social considerant que aquestes solucions poden produir externalitats que afecten l'entorn de l'empresa.

2.3. Competència específica 3

Identificar alguns models de negoci actuals comparant-los amb altres models tradicionals i aplicar estratègies i eines bàsiques que faciliten el disseny creatiu, proposant models de negoci que aporten valor, permeten satisfer necessitats i contribuïsquen al benestar econòmic i social.

2.3.1. Descripció de la competència

En l'actualitat les empreses, des de les més tradicionals fins a les més tecnològiques, conviuen en entorns dinàmics. Aquests es caracteritzen per la rapidesa amb la qual succeeixen els canvis i la complexitat dels problemes a afrontar, la qual cosa genera una enorme incertesa sobre el futur, i provoca un gran impacte en les decisions estratègiques de les empreses.

L'alumnat ha de comprendre que el model de negoci d'una empresa és una eina prèvia al pla de negoci i el seu objectiu és permetre conèixer amb claredat el tipus de negoci que es crearà i introduirà en el mercat, a qui va dirigit, com es vendrà i com s'aconseguiran els ingressos, per tant és un document d'importància empresarial perquè permet planificar què és el que passarà amb el negoci que es pretén dur a terme.

En els últims anys, l'avanç d'internet i les noves tecnologies ha provocat una gran quantitat d'innovacions en el món de l'empresa, els clients demanen nous productes continuament, els cicles de vida dels mateixos són cada vegada més curts... Com a conseqüència, han aparegut models de negoci fins ara no utilitzats, com, per exemple, *longtail*, *freemium* (de semipagament), multiplataforma i app, que permeten a les empreses enfrontar-se a aquests entorns i actuar amb agilitat. Els alumnes i les alumnes han de conèixer aquests nous models. En paral·lel a aquests canvis s'han desenvolupat noves eines que col·laboren en el procés de creativitat, per exemple, l'eina del llenç CANVAS, amb la qual l'alumnat elaborarà la seua proposta de valor, però també les activitats, els recursos i les associacions clau, així com els canals i les relacions amb clients,

l'estructura de costos i les fonts d'ingressos. Al costat d'aquesta eina l'alumnat aprendrà a treballar altres complementàries, com el mapa d'empatia de clients o el pensament visual.

2.4. Competència específica 4

Obtindre la informació que es genera tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa i gestionar-la eficaçment en el procés de presa de decisions, seleccionant estratègies comunicatives d'aplicació al món empresarial i utilitzant noves eines pròpies d'aquests processos.

2.4.1. Descripció de la competència

Obtindre informació en qualsevol procés de decisió i comunicar-la de manera eficaç és essencial per a assolir objectius en qualsevol àmbit de l'empresa. El flux d'informació és utilitzat tant per l'empresa com per la resta d'agents que es relacionen amb aquesta. Tot això es duu a terme a través de diferents estratègies comunicatives, algunes de les quals relacionades amb les noves tecnologies. La informació és considerada actualment un recurs estratègic de gran importància per a les organitzacions. Obtindre i gestionar la informació correcta possibilita prendre decisions encertades.

L'alumnat identificarà estratègies de comunicació eficaçes i àgils en la gestió i intercanvi d'informació entre l'empresa i els agents del seu entorn, i sabrà aplicar diferents eines comunicatives com la narració d'històries (*storytelling* -narrativa de marca-) o el discurs a l'ascensor (*elevator pitch*). Serà capaç d'analitzar les tendències en comunicació que les empreses i institucions assenyalen. L'alumnat desenvoluparà una actitud cooperativa i respectuosa en la seua manera de comunicar-se, aprendrà a argumentar, a escoltar i a transmetre de manera eficaç el que pretén donar a conèixer.

2.5. Competència específica 5

Explicar i avaluar diferents models de negoci aplicant eines fonamentals d'anàlisi empresarial, valorant el procés que s'ha de dur a terme i validant diferents propostes de model de negoci concordes amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

2.5.1. Descripció de la competència

L'alumnat ha d'analitzar els models de negoci des d'una perspectiva global. Es tracta de concebre l'empresa com un conjunt d'elements (humans, tècnics i financers) interrelacionats entre si mitjançant els diferents departaments de l'empresa i amb l'entorn del qual forma part, per a assolir determinats objectius concrets. Cadascun dels elements només té sentit en la mesura en què contribueix a aconseguir els objectius del sistema empresarial des del punt de vista integral. Avaluar els diferents models de negoci serveix per a conèixer tot el procés que les persones emprenedores han de dur a terme per a aconseguir el seu objectiu. Per a això, l'estudi de casos reals permet comprendre el funcionament del procés de creació d'un projecte empresarial.

En moltes ocasions es té la temptació d'iniciar aquest procés sense analitzar prèviament el sector ni el mercat. És per això que l'aprenentatge de determinades eines d'anàlisi empresarial prèvia permetrà a l'alumnat ser conscient de les dificultats i oportunitats que les persones emprenedores han d'assumir a l'hora d'iniciar un nou projecte i evitar fracassos innecessaris.

Al mateix temps, és essencial que l'alumnat comprenga que els diferents projectes empresarials han d'apostar per potenciar l'activitat empresarial des d'una perspectiva social i sostenible, que siga responsable amb el seu entorn i interioritze com a objectiu prioritari aconseguir els Objectius de Desenvolupament Sostenible i els reptes de la societat com ara el respecte al medi ambient, el consum responsable, o la producció de béns i serveis de qualitat.

3. Sabers bàsics

La matèria d'Empresa i Disseny de Models de Negoci aporta conceptes i patrons empresarials essencials perquè l'alumnat tinga una visió global i concreta del món empresarial i

d'aquesta manera li permeta realitzar anàlisis crítiques i fonamentades a partir de l'estudi de casos sobre l'empresa i el seu entorn, com a model de negoci. La matèria capacita per a utilitzar eines i mètodes necessaris per a analitzar els efectes que provoquen en els diferents àmbits de la vida i aprofitar aquests aprenentatges per a generar una actitud proactiva i compromesa amb la societat i aconseguir un major grau de benestar tant col·lectiu com individual a partir d'idees innovadores i responsables amb el seu entorn.

Els sabers bàsics que contribueixen a adquirir les competències específiques s'organitzen en quatre blocs. El primer es vincula a aspectes de l'activitat empresarial i l'emprenedoria amb la finalitat d'adquirir eines per a organitzar idees i presentar-les, treballar activitats innovadores a partir de l'estudi de les noves tendències i la digitalització, i conèixer diferents tipologies d'empreses. El segon bloc de sabers s'associa a l'anàlisi de l'entorn i de les estratègies empresarials. Presenta a l'alumnat l'entorn empresarial des d'un punt de l'anàlisi del microentorn i macroentorn posant l'accent en la importància de la dona en l'emprenedoria i la inclusió en l'entorn empresarial com a baula destacada en la responsabilitat social corporativa i en el compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). L'anàlisi DAFO, la localització i dimensió de les empreses, dins de les estratègies empresarials, són altres aspectes a tractar en aquest bloc. El tercer bloc analitza les quatre àrees funcionals més representatives de les empreses, com ara la funció productiva, comercial, de recursos humans i financera des de postures més tradicionals a altres més innovadores. Finalment, el quart bloc es vincula a aquells sabers centrats en l'estudi i simulació de casos de l'àmbit empresarial per a associar-los a la realitat pròxima de l'alumnat, des d'una perspectiva responsable i participativa.

3.1. Blocs

3.1.1. Empresa i models de negoci.

Sovint la creació o formació d'empreses respon a la finalitat de satisfer una necessitat en un entorn determinat. Per a això, la persona emprenedora reuneix els recursos econòmics i logístics necessaris per a poder afrontar aquest repte empresarial i complir els objectius que es marquen.

Amb els sabers recollits en aquest bloc l'alumnat aprén a reconèixer els perfils de les persones emprenedores, així com a utilitzar tècniques que ajuden al desenvolupament de la creativitat, la generació i l'organització d'idees; d'igual forma aprén les eines utilitzades actualment per a la comunicació i presentació dels projectes de negoci secundant-se per a això en el llenç del model de negoci i de gestió. Finalment, s'inclouen continguts necessaris per a l'anàlisi dels tipus d'empreses destacant els canvis que han experimentat a conseqüència de la digitalització i la innovació.

Bloc 1 Empresa i models de negoci (CE1, CE3, CE5)
Subbloc 1.1 Idea de negoci i eines per a innovar
<p>La persona emprenedora: qualitats i perfils.</p> <p>El procés de creativitat en els models de negoci. Dinàmiques de generació de noves idees de models de negoci i eines per a innovar.</p> <p>Eines d'organització i presentació d'idees o projectes. Capacitat de síntesi. Comunicació.</p> <p>El llenç de model de negoci i de gestió.</p> <p>Sensibilitat i valoració de l'emprenedoria social i sostenible.</p> <p>Autonomia i tolerància davant l'error associat a l'emprenedoria. Millores a través de l'assaig-error.</p>

Subbloc 1.2 Empresa i innovació
Empresa i model de negoci. L'empresa. Classificació. Marc jurídic que regula l'activitat empresarial. L'empresa, digitalització i innovació. I+D+I. Teories de la innovació. Tipus d'innovació. Tendències emergents. Estratègies d'innovació. Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies d'innovació.

3.1.2. Anàlisi de l'entorn i estratègies empresarials.

Les empreses no estan aïllades si no que, per contra, tenen múltiples interrelacions amb l'entorn que les envolta. L'empresa com a subsistema dins del sistema econòmic social, genera beneficis tant per a la societat com per a la mateixa empresa. No obstant això, l'entorn empresarial és dinàmic i al mateix temps que rep influències de la societat també influeix en el medi en el qual actua. Davant aquesta complexitat i dinamisme les empreses han d'obrar d'acord amb un pla estratègic que tinga en compte la seua responsabilitat social, laboral i mediambiental.

Amb els sabers recollits en aquest bloc, els alumnes i les alumnes coneixeran els entorns específics i genèrics que envolten les empreses i comprendran la importància de tindre una visió global de l'entorn on es pose de manifest la diversitat personal i cultural de la societat, destacant el paper de les dones com a agent de desenvolupament empresarial. Els continguts inclosos els permetran aprofundir també en les diverses estratègies que es poden plantejar i en el procés de presa de decisions. S'assenyalen, així mateix, eines per a avaluar els models de negocis.

Bloc 2 Anàlisi de l'entorn i estratègies empresarials (CE1, CE2, CE3, CE4, CE5)
Subbloc 2.1 Anàlisi de l'entorn
Macroentorn del model de negoci. Microentorn del model de negoci: forces competitives. Responsabilitat social corporativa. Dona i emprenedoria. Inclusió i emprenedoria. Contribució de la societat al desenvolupament econòmic sostenible i ètic.
Subbloc 2.2 Estratègies empresarials
Avaluació prèvia de models de negoci: anàlisi DAFO Funcions de direcció. Estratègies. Presa de decisions. Localització i dimensió de l'empresa.

3.1.3. Àrees funcionals de l'empresa.

És habitual que les empreses en una constant cerca d'optimitzar els seus recursos s'organitzen en àrees funcionals. Aquestes depenen de la grandària i activitat de l'empresa, però generalment existeixen quatre grans àrees funcionals: producció, finances, màrqueting i recursos humans, que permeten agrupar les seues diferents activitats i persones, segons les funcions que realitzen.

Els sabers recollits en aquest tercer bloc permetran als alumnes i alumnes identificar aquestes àrees funcionals, analitzar-les per separat per a finalment veure les interrelacions existents entre si, en una comprensió global del cicle complet de l'activitat empresarial.

Bloc 3 Àrees funcionals de l'empresa (CE3, CE4, CE5)
Subbloc 3.1 Funció productiva
Procés productiu. Eficiència i productivitat. Desenvolupament de producte àgil. Estructura de costos: classificació i càlcul de costos. Anàlisi d'ingressos i costos. Llinar de rendibilitat. Protecció de la idea i del producte i de la marca.
Subbloc 3.2 Funció comercial
Estudi de mercat: segment de clients, competència i nínxols de mercat. Avantatges competitius: la proposta de valor. Canals. Relacions amb clients. Estratègies de màrqueting. El punt de vista dels clients: mapa d'empatia.
Subbloc 3.3 La gestió de recursos humans
Formació i funcionament d'equips àgils. Habilitats que exigeix el mercat de treball. La contractació i les relacions laborals de l'empresa. Les polítiques d'igualtat i d'inclusió en l'empresa.
Subbloc 3.4 La funció financera
Estructura economicofinancera. Inversió. Valoració i selecció d'inversions. Recursos financers. Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i extern. La informació en l'empresa: obligacions comptables. Composició i valoració del patrimoni. Comptes anuals i imatge fidel. Elaboració del balanç i compte de pèrdues i guanys. Anàlisi i interpretació de la informació comptable i anàlisi dels estats financers.

3.1.4. Anàlisi de la realitat empresarial.

En un escenari empresarial en constant canvi i evolució, indagar nous escenaris en els quals es desenvolupen els models de negoci és d'obligada anàlisi d'estudi.

L'exploració d'idees i el prototipatge, són necessaris per a una anàlisi provisional d'aquests models de negoci que permet a les empreses detectar les tendències clau en el mercat.

Els sabers inclosos en aquest bloc permeten als alumnes i les alumnes produir noves idees referents a models de negoci, analitzar-les mitjançant diferents eines amb l'objectiu de donar-li validesa a aquestes, proposar un model de negoci i comunicar-lo de manera eficaç que done sentit a tots els sabers de la matèria i que demostre les competències que els alumnes i les alumnes han adquirit.

Bloc 4 Anàlisi de la realitat empresarial (CE1, CE3, CE4, CE5)
<p>Noves tendències de model de negoci.</p> <p>El prototipatge del producte: concepte i utilitat.</p> <p>La necessitat de validar el model de negoci i realitzar un pla de negocis bàsic utilitzant eines de gestió.</p> <p>Tolerància davant diferents opinions i perspectives relacionades amb les solucions en els models de negoci.</p>

4. Situacions d'aprenentatge

Les situacions d'aprenentatge estan connectades amb els "Principals reptes del segle XXI" i amb els objectius de l'etapa de Batxillerat. La seua finalitat és promoure l'adquisició i desenvolupament de les competències específiques necessàries per a afrontar-los. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tot tipus de sabers implicats en les competències específiques: conceptes, procediments, actituds i valors.

La matèria d'Empresa i Disseny de Models de Negoci contribueix a formar persones crítiques i responsables davant els problemes actuals relatius al medi ambient, degradació del planeta i excés de consum, perquè siguen conscients de la importància de les seues accions i la seua repercussió negativa en el bé comú. Al mateix temps, la matèria contribueix a donar resposta a problemes de l'entorn pròxim i posa de manifest el seu compromís en l'àmbit local i global, valorant les competències, qualitats i hàbits que ha de tindre una persona emprenedora conscient dels reptes del segle XXI.

És necessari per això fer reflexionar l'alumnat davant situacions de falta d'equitat i exclusió que generen un sentiment d'empatia i justícia social des d'una perspectiva col·lectiva, una resolució pacífica dels conflictes amb solucions creatives que tinguen com a premissa la cooperació. Igualment, l'alumnat ha de reflexionar sobre el paper de l'emprenedoria com a motor de l'economia i la creació de valor, l'anàlisi de nous models de negoci més sostenibles amb l'entorn i la importància d'un comportament ètic de les empreses.

Alguns criteris per a dissenyar situacions d'aprenentatge des d'aquesta perspectiva serien els següents:

- Han d'estar relacionades amb activitats de l'àmbit local i pròxim a l'alumnat que establisca relacions amb temes d'interés com pogueren ser la desigualtat, medi ambient, ocupació, propietat intel·lectual, que permeta descobrir el món empresarial, les seues funcions, acostar aquestes activitats a nous models de negoci, així com les eines i estratègies per a anar adaptant-se als canvis que van succeint.
- Han d'establir relacions amb altres matèries per a adquirir una visió integral de l'empresa i assumir responsabilitats i compromisos, des d'una perspectiva interdisciplinària.
- Han de dissenyar-se per a incentivar la reflexió, promoure la competència clau d'aprendre a aprendre, i desenvolupar un enfocament crític amb la finalitat d'aconseguir actituds sensibles, comportaments responsables i proactius que permeten aprofitar les oportunitats socials i econòmiques i acostar-les al món empresarial i als nous models de negoci.
- Han d'estimular el foment de la lectura i l'escriptura a través de diferents canals que els permeten ser una ciutadania crítica i respectuosa davant diferents arguments i opinions, així com remarcar

la necessitat de potenciar les habilitats comunicatives necessàries a l'hora d'emprendre un projecte personal.

- Han de permetre que siguen abordades tant de manera individual com grupal incorporant un enfocament inclusiu, coeducatiu, donant visibilitat a la rellevància del paper de les dones en l'activitat empresarial, i amb l'ús de tècniques de treball tant cooperatiu com col·laboratiu, a través d'activitats dialògiques, de debat, d'explicació de resultat de tasques.
- Han de connectar els continguts amb experiències i sentiments personals de l'alumnat que han tingut lloc en altres contextos, mobilitzant la capacitat d'argumentació mitjançant el llenguatge verbal i no verbal.
- Han de potenciar el talent individual utilitzant eines que possibiliten l'estímul de la creativitat, la participació activa de l'alumnat, per a afrontar els problemes des de diferents perspectives segons la seua diversitat personal i cultural.
- Han d'incloure l'acceptació i el maneig de la incertesa tractada des de l'aula i que done resposta a qüestions que li serviran per a enfocar el seu futur de treball o estudis i fins i tot la possibilitat de poder traslladar-les fora d'aquesta a partir d'una iniciativa dissenyada a l'aula.
- És necessari que impulsen un bon ús de les noves tecnologies a l'aula, aprenent nous programes, aplicacions i eines informàtiques per a fomentar l'alfabetització digital i audiovisual de l'alumnat i la ludificació a l'aula per a incrementar la seua motivació, autonomia i el ventall de recursos necessaris per a la correcta anàlisi de la disciplina.
- Han d'integrar els Objectius de Desenvolupament Sostenible que incorporen els desafiaments globals als quals ens enfrontem dia a dia, com la pobresa, la desigualtat, el clima, la degradació ambiental, la prosperitat, la pau i la justícia.

5. Criteris d'avaluació

5.1. Competència específica 1

Argumentar el poder de transformació de l'activitat empresarial i emprenedora en la societat, analitzant el valor de la innovació i la digitalització en aquest procés i en el funcionament global de l'economia actual.

5.1.1. Argumentar la repercussió d'alguns casos concrets de l'activitat empresarial en l'entorn econòmic, analitzant els efectes de la innovació i la digitalització i aplicant eines bàsiques pròpies de l'àmbit empresarial.

5.1.2. Analitzar el paper de la I+D+I en el desenvolupament social i empresarial, identificant noves tendències i tecnologies que tenen un alt impacte en l'economia.

5.1.3. Utilitzar correctament la terminologia econòmica i empresarial en les argumentacions i anàlisis adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.

5.2. Competència específica 2

Investigar l'entorn econòmic i social, des d'un punt de vista general i específic, i la seua influència en l'activitat empresarial, analitzant les interrelaciones empresaria-

entorn i identificant estratègies viables que partisquen de criteris de responsabilitat social corporativa, d'igualtat i d'inclusió.

5.2.1. Apreciar la capacitat d'adaptació àgil, responsable i sostenible de les empreses als canvis de l'entorn i a les exigències del mercat, investigant l'entorn econòmic i social i la seua influència en l'activitat empresarial a través d'experiències desenvolupades en l'entorn local.

5.2.2. Classificar els diferents tipus d'empresa, els seus elements i funcions, identificant les seues formes jurídiques i valorant les seues implicacions legals enfront de tercers.

5.2.3. Identificar i analitzar algunes característiques de l'entorn en el qual l'empresa desenvolupa la seua activitat, explicant les diferents estratègies i decisions adoptades i les possibles implicacions socials i mediambientals de la seua activitat i proposant solucions des d'un punt de vista crític i reflexiu.

5.2.4. Argumentar la importància de la gestió de recursos humans, avaluant algunes polítiques d'igualtat i inclusió i valorant el paper de l'ètica empresarial amb actitud crítica i respectuosa.

5.3. Competència específica 3

Identificar models de negoci actuals, comparant-los amb altres models tradicionals i aplicar estratègies i eines que faciliten el disseny creatiu, proposar models de negoci senzills que aporten valor, permeten satisfer necessitats i contribuïsquen al benestar econòmic i social.

5.3.1. Proposar senzills models de negoci transformadors que permeten donar resposta a les necessitats actuals, comparant diferents models i utilitzant estratègies i eines de disseny creatiu.

5.3.2. Identificar les principals característiques organitzatives i funcionals de l'empresa, analitzant a partir d'aquestes les decisions de planificació i gestió dins d'un model de negoci innovador a través de diferents activitats que fomenten l'autoestima, l'empatia i la creativitat.

5.3.3. Explicar la importància de prendre decisions sobre els processos productius des de la perspectiva de l'eficiència i la productivitat, ressaltant la seua contribució en l'execució d'aquests a través de la interpretació de dades i gràfics representats en fulls de càlcul.

5.3.4. Analitzar les característiques del mercat objectiu, explicant la proposta de valor, els canals de distribució i les relacions amb clients d'un model de negoci innovador

5.4. Competència específica 4.

Obtindre la informació que es genera tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa i gestionar-la eficaçment en el procés de presa de decisions, seleccionant estratègies comunicatives d'aplicació al món empresarial i utilitzant noves eines pròpies d'aquests processos.

5.4.1. Gestionar eficaçment la informació que facilita el procés de presa de decisions a partir de la informació obtinguda tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa, aplicant eines bàsiques i noves fórmules comunicatives.

5.4.2. Seleccionar estratègies de comunicació aplicades a l'àmbit comercial, utilitzar noves fórmules comunicatives que contribuïsquen a desenvolupar

diferents estratègies de màrqueting, ser sensible a les diferents necessitats reals que tenen els consumidors.

- 5.4.3. Exposar diferents idees de model de negoci per mitjà d'eines comunicatives que permeten despertar l'interés i captivar als altres amb la proposta de valor presentada.

5.5. Competència específica 5

Explicar i avaluar diferents models de negoci aplicant eines fonamentals d'anàlisi empresarial, valorant el procés que s'ha de dur a terme i validant diferents propostes de model de negoci concordes amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

- 5.5.1. Avaluar idees de negoci associades dins d'un context determinat, a partir de les tendències clau del moment, la situació macroeconòmica, el mercat i la competència, assenyalant la rellevància de l'organització en el procés.
- 5.5.2. Analitzar amb esperit crític l'activitat empresarial i la importància d'actuar de manera sostenible, comparant aquesta actuació amb casos d'empreses que complisquen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- 5.5.3. Identificar febleses, amenaces, fortaleces i oportunitats de diferents idees de negoci actuals a través de casos concrets de models de negoci i relacionar-los entre si.
- 5.5.4. Determinar l'estructura d'ingressos i costos, calculant el benefici i el llindar de rendibilitat.
- 5.5.5. Analitzar i explicar a nivell bàsic la situació econòmicofinancera, a partir de la informació recollida tant en el balanç com en el compte de pèrdues i guanys d'una empresa, indicant les possibles solucions als desequilibris trobats.

FILOSOFIA

1. Presentació.

La matèria de Filosofia representa un salt qualitatiu pel grau d'abstracció en el ventall de temes i aspectes que tracta i també per l'actitud radical amb què aborda el coneixement. Això la fa idònia tant per al desenvolupament dels objectius del Batxillerat com per a l'adquisició de les competències clau per part de l'alumnat. La Filosofia es converteix en un element essencial per a aconseguir una ciutadania activa que construisca una societat de convivència pacífica i democràtica. Moltes de les capacitats que es despleguen en el treball filosòfic contribueixen a aconseguir aquest objectiu. La capacitat de reflexionar de manera crítica tant sobre un mateix o una mateixa com sobre la situació de les altres persones, d'identificar situacions d'injustícia i fer una anàlisi ètica que porte a un compromís de canvi, de combatre les desigualtats a partir de la comprensió de la naturalesa humana, de construir una convivència pacífica basada en els drets humans, de promoure societats justes i democràtiques a partir de la comprensió de les estructures socials i polítiques són algunes d'aquestes.

En aquest sentit, interrogar-se sobre els problemes inherents a tot ésser humà, tant els referits a la comprensió de la realitat, la veritat, la identitat personal, la justícia, la dignitat o la bellesa com a les qüestions heretades de la tradició, i, alhora, fer una reflexió crítica des dels nous plantejaments als quals ens espanta la societat actual, promou la maduresa personal i social de l'alumnat i contribueix al desplegament de les competències clau.

Així, la matèria de Filosofia els ofereix tot un marc conceptual que els permet realitzar una anàlisi precisa i rigorosa de les seues inquietuds teòriques i vitals, i al mateix temps els dota amb les eines metodològiques adequades per a posar en pràctica i amb garanties una inquisició filosòfica. Aquests dos processos són necessaris per a l'abordatge personal de les qüestions sobre el sentit i el valor de l'existència, els diferents tipus de sabers i tot allò que configura l'entorn vital i formatiu de l'alumnat. D'una banda, aquestes eines conceptuais i metodològiques són imprescindibles per a la construcció dels propis judicis, i per tant de l'exercici lliure i responsable de la seua sobirania. Al cap i a la fi, l'articulació d'una societat democràtica al voltant dels valors i els principis ètics i polítics es fonamenta i legitima en la deliberació racional de la ciutadania. A més, l'aprenentatge filosòfic permet a l'alumnat la reflexió crítica mitjançant llenguatges que provenen del món de les arts. La reflexió estètica no sols ha de promoure l'educació de la sensibilitat i les emocions, sinó també l'anàlisi de les manifestacions culturals i els fenòmens socials que l'art capta, a vegades, abans que la mateixa disciplina filosòfica.

La matèria de Filosofia recull i amplia tot allò que l'alumnat ha treballat i consolidat al llarg de l'ESO. Així la capacitat de mantindre un diàleg respectuós i l'ús correcte dels arguments en les discussions i debats que es generen a l'aula, la gestió de les emocions i els conflictes des de la cultura de la pau, l'anàlisi crítica de les normes a la llum dels drets humans, la denúncia dels estereotips i la lluita contra tota mena de desigualtats, la promoció d'una ciutadania global, democràtica i participativa, i la defensa de la sostenibilitat ecològica són aspectes sobre els quals s'ha posat especial atenció en l'etapa anterior i en els quals s'incideix i aprofundeix en l'actual.

A fi d'atendre aquests propòsits, la matèria de Filosofia es desenvolupa mitjançant una sèrie de competències específiques que té en el diàleg l'eix vertebrador. Això impulsa l'ús d'una metodologia d'aprenentatge dialògica que pren com a referència la indagació de l'alumnat. Una manera de fer Filosofia que, encara que està totalment arrelada en la tradició, no deixa de ser innovadora.

La primera d'aquestes competències es refereix a l'especificitat del saber filosòfic que consisteix en la seua radicalitat, en la formulació de les preguntes correctes per a saber posar-ho en relació amb la vida. D'una banda, l'alumnat ha de ser capaç de seleccionar i tractar la informació des d'una perspectiva crítica per a desenvolupar la reflexió. D'una altra banda, d'expressar les opinions mitjançant arguments correctament construïts. Finalment, d'usar el diàleg com a mètode per a la reflexió. Aqueix diàleg serà el fonament de la participació com a